

Kristianstads
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Barn- och utbildningsförvaltningen

Wendesgymnasiet FT VF

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på skollagens kapitel 6 diskrimineringslagens kapitel 3

Planen gäller för året 2020

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Ansvarig för planen

Joakim Sahlin, rektor

Elever har varit delaktiga genom att i åk 1 i samband med skolstarten i augusti haft en dialog kring hur det kan vara att gå i skolan och vad var och en kan tänka på och göra för att skolgången ska bli en positiv upplevelse för alla. Eleverna i åk 2 och 3 har bidragit med tankar och synpunkter i våra trivselenkäter.

Fastställd av
Förvaltningschefen
2017-05-04

1. Lagstiftningen

I **skollagens kapitel 6** finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen.

I **diskrimineringslagens kapitel 3** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera* och *följa upp*. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att **inga känsliga** uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad gäller

- varje verksamhet ska årligen upprätta en plan
- planen ska finnas tillgänglig på förskolans/skolans hemsida

3. Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

På **diskrimineringsombudsmannen** finns mer att läsa om diskrimineringsgrunder, vad lagen säger och olika exempel.

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Skolverkets Allmänna Råd). Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier.

Trakasserier

Kränkningar kopplade till någon av diskrimineringsgrunderna är trakasserier.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av förskolechef/rektor anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.
- **Förskolechef/rektor**
 - ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, hålls aktuell, följs upp och finns på hemsidan
 - ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling
 - ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen
 - ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar
 - kontaktar och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och eller trakasserier och anmäler via blankett i metodboken.
 - ansvarar för att orosanmälan när så krävs, sker enligt socialtjänstlagen 14 kap §1
 - ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.

Förskolans/skolans medarbetare

- har ansvar för kontakter med barnet/eleven och vårdnadshavare
- som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse ska informera förskolechef/rektor och dokumentera på avsedd blankett
- informerar elever och föräldrar om Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetslaget

- där kan man i första hand få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen
- diskuterar med barn och elever frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

5. Mål för skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Ordningsreglerna revideras årligen och fastställs av Skolkonferensen i februari/mars varje år. Dessa gäller sedan i ett år tills nästa revidering. I samband med skolstart varje läsår går mentorerna igenom värdegrunds-/ordningsregler med samtliga elever och under läsåret ska dessa hållas aktuella samt vid behov fördjupas. Det dagliga arbetet präglas av en nolltolerans mot mobbning och alla typer av kränkande behandling såväl fysisk, verbal både *in real life* som digitalt.

Ansvarig/-a för genomförande: Mentorerna

Uppföljning ska ske: 20200830

ansvarig: Hans-Åke Tuomaala

Utvärdering ska ske: 20210130

ansvarig: Arbetslagen FT och VF

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Kortsiktigt

- att påverka elevernas språk och attityd mot varandra och att vid behov ta diskussioner med eleverna om detta. Fult och olämpligt språk, gott bemötande osv. hanteras bl.a. inom kurserna i svenska, religion men också inom karaktärsämnena i t.ex. kundbemötandet
- På skolan är alla elever allas elever vilket innebär att när man uppmärksammat en händelse agerar man omgående för att på så sätt lättare komma tillrätta med det inträffade
- uppmärksamma om möjligt negativa/skadliga datorvanor (t.ex. vilken typ av bakgrund eleven använder, vilken typ av YouTube-klipp de ser på etc.)
- vara uppmärksam på elevers eventuella utanförskap. Denna typ av frågor behandlas varje vecka under arbetslagträffen och punkten Elever/Studiero.

Långsiktigt

- i samband med skolstart i åk 1 genomförs samtal i klasserna kring att vara en god kamrat, hur vi gör vår miljö trivsamt för alla, vilket ansvar har jag som elev, vuxen osv.
- verka för skolans värdegrund och jobba aktivt med värderings- och samarbetsövningar.
- vara uppmärksam på elevers eventuella utanförskap och samtala med berörda för eventuella åtgärder.

Ansvarig-/a för genomförande: All personal

Uppföljning ska ske: kontinuerligt

ansvarig: Mentorena

Utvärdering ska ske: 20210130

ansvarig: Arbetslagen FT och VF

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Kortsiktigt

- att arbeta en halvdag årligen i augusti/september med *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*. Detta görs genom att diskutera olika begrepp och värdeord, rollspel eller liknande. Ansvar: Mentorerna, kurator och i klassen undervisande lärare
- att eleverna i åk 1 får utbildning i nät- "vett och etikett" men även lagstiftning samt källkritik. Ansvar: Bibliotekarie i samarbete med mentorerna och undervisande lärare, se Verksamhetsplan för Biblioteket. Även kurator eller extern medverkan kan vara aktuell.
- att alla elever under en temadag i åk 1 i samarbete med Milnergymnasiet får möjlighet att diskutera frågor som rör människors lika värde, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Ansvarig: Jenny Edvardsson
- När kränkning har uppdragats ska de riktlinjer som tagits fram för detta användas. Dessa riktlinjer ska utvärderas i samband med uppföljningen av läroplansmålen i kapitel 2.2 – Normer och värden vilket görs enligt BUSK-hjulet i slutet av januari varje år samt efter varje incident och vid behov förändras.
- Utse person i personalgruppen som får fortbildning inom området och som har ett extra ansvar för att skolans planer och handlingar är uppdaterade och följer samhällsutvecklingen samt både aktuell lagstiftning och forskning.

Långsiktigt

- Ställningstagande och exemplifiering av individens frihet och rätten till integritet inom etik och moral i religionsämnet. Ansvarig: Undervisande lärare
- Inom svenskämnet väljer vi litteratur av både manliga och kvinnliga författare, där vi diskuterar jämställdhet mellan könen och hur det kan yttra sig i verkligheten. Ansvarig: Undervisande lärare
- I naturkunskap finns delmålet "sex och samlevnad" i vilket man tar upp olika typer av mänskliga relationer. Ansvarig: Undervisande lärare
- Inom arbetsmiljö och hälsa lyfts frågor som vuxenmobbing. Filmvisning och texter diskuteras med elever. Ansvarig: Undervisande lärare
- Inom transportutbildningen i samband med YKB tas exempelvis människosmuggling upp. Ansvarig: Undervisande lärare

Ansvarig-/a för genomförande: Se ovan

Uppföljning ska ske: 20200830

ansvarig: Jenny Edvardsson

Utvärdering ska ske: 20210130

ansvarig: Arbetslagen FT och VF

7. Kartläggning av nuläget

Kränkningar upptäcks genom:

- goda och förtroendefulla relationer mellan lärare och elever är bästa sättet att få reda på när allt inte står rätt till. Därför kommer vi att jobba med värderings- och samarbetsövningar med eleverna bl.a. i samband med nytt läsår, både i åk 1 och i åk 2 då eleverna bildar nya grupperingar utifrån sina inriktningsval.
- uppföljning och analys av Gymnasieenkäten görs utifrån BUSK-årshjulet, Gymnasieenkäten genomförs i alla klasser v. 45-47
- varje termin genomförs i samtliga årskurser utvecklingssamtal med eleverna där de bl.a. tillfrågas om sin hälsa och trivsel samt om det pågår någon form av kränkningar i klassen eller på skolan
- information från vårdnadshavare är en annan viktig källa
- skolsköterskans hälsosamtal
- utredningar

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor

Uppföljning ska ske: 20200830

ansvarig: Mentorerna

Utvärdering ska ske: 20210130

ansvarig: Arbetslagen FT och VF

8. Framtagande av planerna

Planen jobbades fram 2017 av skolans personal vid tre tillfällen, i juni, augusti samt i samband med studiedag i september. Planen utvärderas och revideras i samband med uppföljningen av läroplansmålen i kapitel 2.2 – Normer och värden som sker i januari varje år. Arbetet har bestått i att analysera nuläget, vilket bl.a. gjorts med hjälp av elevers enkätsvar och samtal med eleverna utifrån deras svar i Gymnasieenkäten. Vidare har alla lyft upp olika insatser för likabehandling och värdegrundsdiskussioner som var och en tidigare använt sig av med gott resultat.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med förstelärare

Uppföljning ska ske: 20200830

ansvarig: Rektor och förstelärare

Utvärdering ska ske: 20210130

ansvarig: Rektor

9. Förankringsarbete

I samband med skolstart går planen igenom med alla klasser. Detta ska vara gjort före augusti månads utgång. Ansvarig är mentor. I samband med ev. incidenter aktualiseras planen. Planen finns också tillgänglig på Wendesgymnasiets hemsida.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor

Uppföljning ska ske: 20200830

ansvarig: Hans-Åke Tuomaala

Utvärdering ska ske: 20210130

ansvarig: Arbetslagen FT och VF

10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas.

Föregående års plan

I samband med uppföljningen av läroplansmålen i kapitel 2.2 – Normer och värden som görs varje år i januari följs resultatet av årets arbete upp och en analys av dessa leder sedan till eventuellt nya åtgärder. Resultatet av uppföljningen går att läsa i BUSK-rapporten.

Vilka deltog i utvärderingen?

Arbetslagen FT och VF

På vilket sätt har barn/elever varit delaktiga?

Det viktigaste underlaget för utvärdering och revidering av Plan mot diskriminering och kränkande behandling är den årliga gymnasieenkäten. Samtliga elever besvarar denna och resultatet tas sedan upp för diskussion i klasserna, för en fördjupad förståelse och analys.

Ansvarig/a: Rektor

Innevarande års plan

Innehållet i planens olika punkter publiceras efter utvärdering och lyfts upp i bl.a. arbetslagsträffarna.

Ansvarig/a: Rektor

14. Kompetens

Idén med att fortbilda någon person i arbetslagen har framkommit. Föreläsning på temat *Hur kan vi bidra till elevers psykiska hälsa och motivation för inläring?* Startade under förra läsåret med en föreläsning den 7 januari 2019. Den 8 januari 2020 var temat *Ungdomar och droger* och hölls i ett samarbete med Fältgruppen och Maria Skåne.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor

Uppföljning ska ske: 20201130

ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 20210130

ansvarig: Rektor

15. Arbetsgång

- När någon får kännedom om att en elev anser sig har blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska hon/han omedelbart reagera/agera beroende av situationen på lämpligt sätt.
 - Händelsen ska därefter **skyndsamt** rapporteras på blanketten "Dokumentation för utredning – signal om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" till ansvarig rektor.
 - Rektor informerar **skyndsamt** skolchef via blanketten " Utredning av omständigheter kring anmäld kränkning, diskriminering eller trakasserier"
- En utredning görs. Utredningen ska redogöra för det som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den eller de som kan ha utfört kränkningen. Utredningen dokumenteras och förs på blanketten "Dokumentation - diskriminering och trakasserier/kränkande behandling"
- Vårdnadshavare till elever som är inblandade informeras skyndsamt om det anses behövt.
- Elevhälsan underrättas för kännedom. Beroende av ärendets karaktär kan elevhälsan även bli inkopplad.
- Vid varje enskilt fall görs en bedömning om hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till andra myndigheter bör göras.
- Om personal eller rektor misstänks för trakasserier eller annan kränkande behandling av en elev ska rektor eller någon annan ur ledningen ansvara för utredningen.
- Händelser som strider mot svensk lagstiftning polisanmäls av den som är utsatt och/eller av rektor.

Ansvarig-/a för genomförande: Den person som uppmärksammat händelsen

Uppföljning ska ske: Vid skarpt läge

ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 20210130

ansvarig: Arbetslagen FT och VF